

 SOŠ JOSEFA SOUSEDÍKA	Střední odborná škola Josefa Soušedíka Vsetín Benátky 1779, 755 01 Vsetín	Strategie VP č. 959/ST/2026
STRATEGIE VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ ŠKOLNÍ ROK 2026/2027		
Související předpisy:	• Plán pro předcházení výskytu šikany • Preventivní program • Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT -21149/2016) • Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28) • Školní řád • Depistáž žáků se SVP • Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	
Zpracoval:	Mgr. Alena Sochorová, výchovný, kariérový a sociální poradce	
Účinnost:	1. září 2026	
Platnost do:	31. srpna 2027	
Aktualizace dokumentu:	919/ST/2025	
Rozdělovník:	Všichni zaměstnanci	
Podpis:	Mgr. Marek Wandrol, ředitel školy	
Přílohy:	1 – Výchovné poradenství a prevence na škole 2 – Informace pro kariérové poradenství 3 – O co se jedná v kariérovém rozhodování 4 – Náplň práce výchovného poradce 5 – Plán práce výchovné poradkyně, metodika prevence RCH a ŠPS 6 – Začlenění strategie výchovného poradenství u žáků do ŠVP	

OBSAH

STRATEGIE ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH SLUŽEB NA ŠKOLNÍ ROK 2026/2027	3
1 Hlavní cíle	4
1.1 Kariérové poradenství	4
1.2 Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	4
1.3 Oblast spolupráce s třídními učiteli	5
1.4 Spolupráce s dalšími institucemi	5
2 Priority výchovného poradenství	6
2.1 Spolupráce s vedením	6
2.2 Spolupráce s pedagogickými pracovníky	7
3 Školní poradenské služby	9
4 Výchovná komise	14
5 Žákovský parlament	15
6 Rada rodičů	16
7 Spolupráce s odborníky, partnery	17
8 Metodické pomůcky, informace, kontakty	18
9 Konzultační hodiny	19
10 Aktivity a akce pro žáky	20
11 Celoroční harmonogram skupinových činností	21
11.1 1. ročníky	21
11.2 2. ročníky	23
11.3 3. a 4. ročníky	23
12 Programy úspěšně fungující	24
12.1 Projekt pro romské žáky	24
12.2 Další programy	24
13 Dílčí a celková evaluace	26
13.1 Podrobné zpracování strategie výchovného poradenství do celoročního plánu	26
ZÁVĚR	27
SEZNAM PŘÍLOH	28
Příloha P I: Školní poradenské služby ve škole	29
Příloha P II: Informace pro kariérové poradenství	31
Příloha P III: O co se jedná v kariérovém rozhodování	38
Příloha P IV: Plán práce výchovné poradkyně, metodika prevence rizikového chování a školních poradenských služeb na školní rok 2026/2027	40
Příloha P V: Začlenění strategie školních poradenských služeb do školních vzdělávacích programů	42

STRATEGIE ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH SLUŽEB NA ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

Škola je především vzdělávací institucí a školní poradenské služby z toho vychází. V souvislosti s tím je třeba vymezit hlavní cíle obou výše uvedených složek podpory kariérového rozhodování – složky informačně poradenské a složky vzdělávací:

Hlavním cílem informačně-poradenských činností je pomoci žákovi při jeho konkrétním rozhodování. Interakce mezi poradcem a žákem může nabývat mnoha forem, od v podstatě samoobslužného využívání informačních materiálů a médií žákem až po komplexní poradenství zahrnující podrobnou analýzu žakovy osobnosti. Na rozdíl od toho hlavním cílem vzdělávání je vybavit žáka kompetencemi pro to, aby právě tyto poradenské služby a další případné zdroje dokázal maximálně efektivně využít a aby se naučil podle nich samostatně a s plnou odpovědností rozhodovat.

Cílem je vytvořit komplexní systém vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících informačních, poradenských a výchovně-vzdělávacích činností vedoucích k podpoře žáků v jejich rozhodování o profesní a vzdělávací orientaci.

Výchova mládeže ve škole má ukázat směr ke zdravému životnímu stylu a posílit sebedůvěru. Působení na naše žáky není zaměřeno pouze na předávání informací, ale zahrnuje rovněž vzdělávání o mnohočetnosti problémů, které mohou nastat a nácvik dovedností, které mohou žáci v problémových situacích využít. Proto jsme působení neomezili jen do rámce několika předmětů či nárazových osvětových akcí, ale zahrnuli jsme je do všech oblastí výchovně vzdělávacích programů.

Termín seznámení žáků se Strategií ŠPS: na třídnických hodinách.

Termín seznámení zákonných zástupců se Strategií ŠPS: na třídních schůzkách.

Strategie školních poradenských služeb (ŠPS) je zaměřena na dlouhodobé komplexní působení na osobnost žáka, ke správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k dovednostem důležitým pro život a praxi.

Pedagogové vedou žáky k osvojování mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Podporují utváření pozitivních vztahů ve třídách, učí žáky porozumění a toleranci vůči druhým, týmové spolupráci, kladnému vztahu k celoživotnímu učení a snaží se alespoň v základech naučit žáky řešit osobní problémy.

1 HLAVNÍ CÍLE

Pracovní kariéra může trvat i více než 45 let, to je důvod věnovat ji pozornost. Informace mají cenu zlata. Mít dobré informace znamená větší šanci se správně rozhodnout.

1.1 Kariérové poradenství

Kariérové poradenství představuje systém poradenských služeb, jejichž cílem je pomáhat žákům v kterékoliv fázi jejich života v otázkách vzdělávání, profesní přípravy, volby povolání či zaměstnání, stejně tak i v dalších otázkách rozvoje jejich kariéry. Kariérové poradenství zastřešuje služby poskytované v rámci počátečního vzdělávání směřující k podpoře profesní orientace a přípravě žáků pro vstup na trh práce. Ve škole se soustředíme na motivaci žáků, na jejich schopnosti reálné reflexe sebe sama ve světě měnících se požadavků trhu práce, na informovanost o těchto požadavcích, na schopnost přemýšlet o svých budoucích perspektivách – souhrnně řečeno, smyslem je podporovat žáky v rozvoji jejich předpokladů pro celoživotní uplatnitelnost ve světě práce.

Kariérové poradenství – jedná se zejména o: základní šetření k volbě povolání u žáků a individuální poradenství v této oblasti, organizace schůzek s vycházejícími žáky a jejich zákonnými zástupci, zajišťování skupinových návštěv žáků na úřadu práce, organizace podávání, přihlášek pro další studium, zajišťování doprovodných aktivit mimo školu, budování a aktualizace informačního zázemí pro kariérové rozhodování pro školu (vyhledávání a objednávání vhodných tištěných příruček i elektronických médií, vyhledávání a posuzování vhodných zdrojů na internetu, instruktáže učitelům pro jejich využívání), příprava pro vstup na trh práce.

„Trpělivým čekáním se nikam nedostaneme, jen trpělivou prací“. /John Ruskin/

1.2 Výchova a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovná poradkyně poskytuje: metodickou pomoc pro individuálně a skupinově integrované žáky, kontroluje a eviduje IVP a PO u integrovaných žáků, zajišťuje a zprostředkuje spisovou dokumentaci (vstupní a průběžně) žáků se SVP, podporuje péči o žáky nadané a o žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání.

„Kdo chce stavět vysoké věže, musí se dlouho věnovat základům“. /Mathy/

1.3 Oblast spolupráce s třídními učiteli

Výchovná poradkyně poskytuje odborné informace z oblasti kariérového poradenství a metodickou pomoc všem vyučujícím, asistentům pedagoga, poskytuje pomoc při řešení problémů s absencí, koordinuje a vede výchovnou komisi.

1.4 Spolupráce s dalšími institucemi

Jedná se o koordinaci poradenských služeb v rámci školních poradenských služeb (ŠPS), mimo školu, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, úřad práce, speciálně pedagogické centrum, OSPOD, PČR, PMS, DD, lékaři, a podobně).

2 PRIORITY VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ

Ve škole je tým pedagogických pracovníků, který zabezpečuje, že poskytování poradenských služeb a informací na straně jedné a vzdělávání na straně druhé, neprobíhá izolovaně. Tato činnost splývá v jeden tok poradensko-vzdělávacího působení na žáka, v němž se žák poskytované rady a informace současně učí posuzovat, vyhodnocovat a srovnávat s vlastním sebehodnocením, v návaznosti na to vyhledávat další potřebné informace a celý proces opakovat. Žák tak získává postupně konkrétnější představy o své profesní a vzdělávací orientaci a současně se stává stále kompetentnějším pro svá budoucí kariérová rozhodování.

Klademe také důraz na:

- stanovení pravidel (pravidla spolupráce vyučujících a třídních učitelů s žáky) a jejich interiorizace žáky, pozitivní ovlivňování třídní dynamiky pro přechod žáků ze ZŠ do nového kolektivu,
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu, podpora sportovních a volnočasových aktivit, pravidelné konzultace v rámci výchovného poradenství, spolupráce s pedagogickými pracovníky v oblasti prevence, občanská, právní a etická výchova v rámci teoretického a praktického vyučování i v mimoškolních aktivitách, včasný záchyt rizikových skupin žáků, prevence rizikového chování, důraz na spolupráci s rodiči, systémový přístup při řešení problémů: škola - žák - rodiče, spolupráce s místními regionálními orgány v oblasti prevence rizikového chování, vytváření příznivého klimatu důvěry, spolupráce a přátelské atmosféry ve škole, podpora tvořivosti, dovednosti žáků, vyhledávání talentu, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence, systematická profesní příprava.

2.1 Spolupráce s vedením

Výchovná poradkyně seznámí ředitele a vedení SOŠ s návrhem a plánem strategie školních poradenských služeb, dohodne základní pravidla realizace strategie ve škole, zajistí průběžnou podporu a spolupráci s vedením školy, ve spolupráci s vedením školy bude analyzovat a vyhodnocovat efektivitu strategie, průběžně informovat vedení školy o plnění plánu práce výchovného poradce.

Vedení školy:

- zajišťuje poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na řešení aktuálních problémů související s kariérovým poradenstvím, výskytem rizikového chování, koordinuje tvorbu a kontroluje realizaci strategie výchovného poradenství a preventivního programu k prevenci rizikového chování, jmenuje výchovného poradce, školního metodika prevence, školní výchovnou komisi, podporuje spolupráci výchovného poradce, metodika prevence, školního psychologa, třídních učitelů a dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků školy, podporuje aktivity na využívání volného času žáků
- je nanejvýš žádoucí podpora vedení školy školním poradenským službám, včetně technicko-materiálního zajištění a tvůrčí přátelská atmosféra.

2.2 Spolupráce s pedagogickými pracovníky

- seznámit pedagogické pracovníky s filozofií strategií školních poradenských služeb, jejím začleněním do ŠVP a zaangažovat je do jeho realizace, metodické školení všech pracovníků pro prezentaci kariérového poradenství, za podpory vedení úzce spolupracovat se ŠPS
- v průběhu celého školního roku budou učitelé ON, EK, OV začleňovat do výuky blok „Úvod do světa práce“ a pokračovat ve spolupráci s ÚP – žáci vycházejících ročníků se zúčastní besed/akcí na ÚP nebo ve škole
- během školního roku budou pedagogičtí pracovníci pravidelně vzdělávání na aktuální téma a prevence RCH – šikana, záškoláctví, závislosti, zdravý životní styl, režimová opatření apod.,
- maximálně využívat informací, dovedností získaných v rámci přednášek, výcviku a individuálních konzultací zejména ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- seznámit žáky se strategií školních poradenských služeb, primární program k prevenci rizikového chování, školním řádem, klasifikačním řádem
- TU mohou využít nabídku školní psycholožky a uspořádat besedu s žáky své třídy na volné téma o jejich problémech, úspěších, přáních a zkušenostech...

- na třídnických hodinách (které jsou pevně stanoveny rozvrhem hodin) vyčlenit prostor pro diskusi ke kariérovému poradenství, o zdravém životním stylu a o problematice výchovy, sledovat vývojové a individuální potřeby žáků
- vyučující jsou seznámeni s žáky, kterým je třeba věnovat zvýšenou speciální péči, do vzdělávání žáků důsledně začleňovat problematiku etické a právní výchovy a propagaci zdravého životního stylu
- informovat rodiče na třídních schůzkách o záměrech a způsobech realizace školních poradenských služeb a prevenci rizikového chování
- podílet se na přípravě a realizaci individuálních vzdělávacích plánů, pedagogické intervence, plánů pedagogické podpory, poskytovat podpůrná opatření, pracovat s nadanými žáky

3 ŠKOLNÍ PORADENSKÉ SLUŽBY

Ředitel SOŠ Josefa Sousedíka Vsetín zřídil od 1. září 2005 školní poradenské pracoviště. Cílem školního poradenského pracoviště je poskytovat žákům, rodičům a učitelům systematickou, komplexní poradenskou podporu vzdělávání a kariérového rozhodování se zaměřením na prevenci rizikového chování žáků. Od 1. září 2021 rozšiřujeme nabídku o sociální poradenství.

Od 1. září 2026 se začíná používat název **Školní poradenské služby (ŠPS)**.

Během doby fungování ŠPS se osvědčila systematická podpora pedagogů a žáků v oblasti vzdělávání, kariérového rozhodování žáků, integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků s odlišným mateřským jazykem, prevenci školní neúspěšnosti a předčasného odchodu žáků ze vzdělávání a jiného rizikového chování. Tyto odborné poradenské služby budou zabezpečovány pracovníky ŠPS: školní psycholožkou, výchovnou poradkyní, metodikem prevence rizikového chování, speciálními pedagožkami a koordinátorkou pro integraci cizinců.

Školní psycholog zajišťuje:

tvorbu metodických a koncepčních materiálů, přípravu aktivit školního psychologa, analýzu a statistické hodnocení činností, přednáškové, výcvikové, publikační, administrativní práce, vlastní permanentní vzdělávání, konzultace s vedením školy, vedení dokumentace, supervize, stáže, prezentace školy, média, skupinová práce s třídními kolektivy při využití efektivních metod pro adaptaci a optimální vývoj struktury třídního kolektivu, zamezení sociálně patologickým jevům zejm. šikaně, skupinová práce s třídními kolektivy pro osvojení klíčových, přenositelných kompetencí pro život a práci, skupinová práce s vycházejícími ročníky, formou intenzivních metod příprava na vstup na trh práce.

Další přehled činností pro žáky:

- individuální případová práce, terapeutické vedení, krizová intervence, edukační terapie s neprospívajícími
- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- diagnostika, screeningy, pozorování a následné vyhodnocování, práce se třídou bez diagnostiky, skupinová práce, konzultace, kariérové poradenství, koordinace další odborné péče o žáka, přednášky, besedy, osvěta, jiné (dle zakázek a potřeb školy)

Přehled činností pro učitele: individuální konzultace a metodická podpora: třídnímu učiteli, výchovnému poradci a školnímu metodikovi prevence, dalším učitelům školy, připravuje a vede skupinové práce s učiteli, vzdělávací akce pro učitele, je členem pedagogické rady a organizuje další pracovní setkání a jiné.

Přehled činností pro rodiče: vede individuální případová práce, konzultace a poradenské vedení, poskytuje krizové intervence, skupinové konzultace pro rodiče, přednášky, besedy, osvěta rodičům, jiné.

Metodik prevence rizikového chování zajišťuje:

- v rámci adaptačních kurzů naváže celoroční program prevence šikany, záškoláctví, drogové závislosti pro 1. ročníky
- prevenci vzniku RCH v oblasti zneužívání návykových látek
- žákům bude během celého školního roku předkládána nabídka nejrozličnějších kroužků, kulturních a společenských aktivit, soutěží, besed, výstav, sportovních akcí ...
- systematicky a komplexně vede žáky ke zdravému životnímu stylu
- využívá sekundární prevence, osvěty protidrogové programy ve spolupráci s Archa z. s. (nizkoprahové zařízení zaměřené na navázání kontaktu s cílovou skupinou, na kontaktní práci, poradenství v oblasti prevence a léčby závislosti, práci s motivací klientů, na sociální práci, na vybrané výkony zdravotní péče)
- podporuje rozvoj sociálních a občanských kompetencí, realizovat výcvikový blok rozvoje sociálních a občanských kompetencí v rámci předmětů ON, AJ, ČJ – jedná se o komunikaci, týmovou spolupráci, rozhodování, vztah k celoživotnímu vzdělávání (metodik prevence společně se školním psychologem) - do tohoto programu zapojí všechny ročníky SOŠ
- školní řád: žáci budou seznámeni prostřednictvím třídních učitelů

Výchovná poradkyně – od 1. září 2026 je jmenovaná zástupkyní ředitele pro výchovnou činnost, zajišťuje:

koordinaci, metodické vedení a spolupráci s asistenty pedagoga, depistáž žáků se SVP, kariérové poradenství ve škole, koordinuje informační činnosti pro žáky, třídní učitele v oblasti volby povolání, metodická pomoc v oblasti dlouhodobé profesní orientace žáků zejména se SVP, metodickou pomoc v dlouhodobém systematickém sledování a tvorbě podmínek pro

harmonický vývoj žáků, zpracování osobní charakteristiky žáků při problémech, informovanost učitelů, rodičů a žáků o činnostech výchovného poradenství, individuální pomoc při řešení výchovných a výukových obtíží žáků, spolupráce s PPP, SPC, orgány sociálně- právní ochrany dětí, metodikem prevence, ÚP,

V oblasti sociálního poradenství nabízíme pomoc žákům (hledat řešení při obtížích ve škole, konfliktech se spolužáky, nekázeň), rodičům (ve složitých životních situacích a rodinných problémech, zvládání přípravy dětí do školy, zajistit efektivní komunikaci se školou, navázat spolupráci s dalšími odborníky) i pedagogům podporu při komunikaci v náročných situacích s rodiči a žáky, řešení vztahových problémů, podpora preventivních aktivit na škole při budování pozitivního klimatu.

Speciální pedagog zajišťuje:

depistážní činnosti, diagnostické a intervenční činnosti, metodické a koordinační činnosti, práce s žáky se SVP.

Koordinátor pro integraci cizinců - žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Žáci s OMJ čelí překážkám, které jsou zejména spjaté s odlišným jazykem a kulturou, nesmíme však zapomínat, že to nejsou bariéry jediné, ale jedny z mnoha, i když máme na škole studenty, kteří jsou v české škole již delší dobu a rozumí poměrně dobře, neznámá to, že jsou ve škole plně integrováni a nepotřebují pomoc ani ve výuce či mimo ni, jak jim tedy můžeme jako jejich pedagogové pomoci. Stejně jako dalším studentům: jsme jim oporou a vzorem, jsme jim k dispozici, když to potřebují, zajímáme se o jejich život, zájmy a názory, dáváme jim příležitost zažít pocit úspěchu, ukazujeme jim lidský přístup a nabízíme bezpečné prostředí pro dospívání i učení, zkrátka jsme tu pro své studenty a zajímáme se o ně.

Asistent pedagoga

Na základě doporučení PPP škola zajistí pro žáky asistenta pedagoga. Asistent pedagoga je pedagogický pracovník, jehož pracovní povinnosti vycházejí zejména ze školského zákona a zákona o pedagogických pracovnících. Náplní práce asistenta pedagoga je zejména: spolupráce s učitelem na přímé výchovně vzdělávací činnosti (nejen) u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky a při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků, individuální i skupinová podpora žáků při přípravě na výuku.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. (o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) v §5 k činnostem asistenta pedagoga uvádí, že:

- asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi (učiteli, vychovateli, spec. pedagogovi apod.) při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (odstavec 1);
- asistent pedagoga pracuje podle potřeby s žáky třídy, oddělení nebo studijní skupiny podle pokynů učitele žákem se speciálními vzdělávacími potřebami nebo i s ostatními žáky třídy (odstavec 2).

Pedagogové

- za podpory vedení školy úzce spolupracují s ŠPS (problémoví žáci, jednání s rodiči atd.)
- maximálně využívají informací, dovedností získaných v rámci přednášek, výcviků a individuálních konzultací zejména ve vztahu k žákům se SVP, zabezpečení prevence rizikového chování, pracují s problémovými žáky
- pracují s nadanými žáky, navrhuji IVP, PLPP a další

Cílem všech těchto činností popsaných co do obsahu a metod bude zabezpečit v průběhu daného školního roku dle orientačního časového harmonogramu:

- analýzu předchozího stavu pro potřeby zjišťování efektivity činností
- informovanost o službách ŠPS žákům, pedagogům, rodičům, nejširší veřejnosti
- podporu volby profesní dráhy již před vstupem žáka do střední školy, a to při získávání žáků ze ZŠ inzercí či lépe osobním setkáváním s budoucími žáky a jejich rodiči, nabízet odbornou pomoc ŠPS při zjišťování schopností, potřeb a zájmů žáka
- setkání s rodiči a žáky 1. ročníků v červnu před začátkem dalšího školního roku s cílem podrobného seznámení s nabídkou ŠPS
- optimální podmínky pro přechod žáků ze ZŠ do středoškolského prostředí (využitím interakčních, psychosociálních metod, skupinové dynamiky atd. ve školním či nejlépe v mimoškolním prostředí), usnadnění adaptace a utváření struktury třídního kolektivu
- depistáž žáků se SVP a následné poradenské provázení po celou dobu vzdělávání s cílem zmírnit jejich ohrožení v profesním začlenění v budoucnu

- poskytování korekce profesní dráhy nebo motivace k dalšímu vzdělávání zejména žákům se SVP
- systematicky vést žáky k přebírání zodpovědnosti za výsledky svého vzdělávání a k celoživotnímu vzdělávání
- preventivní pomoc žákům se vzdělávacími či výchovnými problémy, které se objevily již na základní škole – hledání optimálních učebních metod, zvyšování motivace, sebevědomí, spolupráce s vyučujícími, rodinou, korekce chování
- individuální pomoc sociálně znevýhodněným žákům
- na základě maximálně čtvrtletních informací dlouhodobé a systematické řešení problematiky žáků vykazujících zhoršení prospěchu, zvýšení absence, podezřelou absenci, spolupráce s pedagogy a zákonnými zástupci
- řešení problémů osobnostních, rodinných a sociálních v souvislosti se studijními výsledky či docházkou žáků, řešení problematiky žáků ohrožených rizikovým chováním
- metodická a poradenská pomoc pedagogům v oblasti využití efektivních didaktických, interakčních metod, kariérového poradenství, integrace žáků se SVP, s potřebou podpůrných opatření, sociálně znevýhodněnými, nadanými
- výcvik třídních učitelů v interakčních skupinových technikách
- koncepční a metodickou pomoc při realizaci dlouhodobého programu prevence rizikového chování
- dobrou komunikaci s veřejností, rodiči, mezi učiteli a žáky, učiteli navzájem, pedagogy a vedením školy
- úzkou spoluprací se specializovanými poradenskými zařízeními – PPP, SPC, MěÚ a dalšími sociálními partnery, PČR, ÚP, podnikateli, podniky, vyššími a vysokými školami, základními školami atd.
- zajistit integraci žáků cizinců
- účast ve vzdělávacích a metodických aktivitách
- monitoring a evaluace činnosti, její propagace.

4 VÝCHOVNÁ KOMISE

Výchovná komise SOŠ Josefa Soušedíka Vsetín, byla založena v roce 2013 jako poradní orgán ředitele školy a pracuje ve složení:

předsedkyně: Mgr. Alena Sochorová

výchovná poradkyně, zástupkyně ředitele školy pro výchovnou činnost

členové: PaedDr. Bronislava Kudelová, zástupkyně ředitele školy pro TV

Mgr. Dagmar Holubová, koordinátorka pro integraci cizinců

PhDr. Martina Jandorová školní psycholožka

Mgr. Libor Vagrčka, metodik prevence RCH

Třídní učitel a učitel odborného výcviku daného žáka

Činnost výchovné komise:

na svých pravidelných zasedáních projedná výchovná komise návrhy na udělení důtky ředitele školy, návrhy na podmíněné vyloučení, a jiné závažné porušení školního řádu a postupuje je řediteli školy ke schválení. Návrh podává TU nebo ostatní pedagogičtí pracovníci. Na zasedání jsou zváni nejen žáci, ale i jejich TU a zákonní zástupci, které výchovná komise plně informuje o postupu školy a společně domlouvá další doporučení pro žáka, rodiče i školu k vyřešení problému. Je tedy jen součástí procesu k minimalizaci negativních jevů.

5 ŽÁKOVSKÝ PARLAMENT

Od školního roku 2012/2013 úspěšně funguje žákovský parlament i na naší škole. Parlament pomáhá vytvářet demokratické klima ve škole. Výchova k zájmu o dění kolem sebe napomáhá k vytváření takových postojů, které jsou potřebné pro fungování demokratické společnosti. Žáci mají právo podílet se na správě školy, dávat podněty k jejímu rozvoji. Učí se také jednat s dospělými a vyslovit, odůvodnit a prosazovat svůj názor.

Žákovský parlament bude pokračovat ve své činnosti, jelikož se úzká spolupráce zástupců z řad žáků s vedením školy osvědčila. Od školního roku 2024/2025 je garantem žákovského parlamentu Mgr. Zuzana Křenková.

6 RADA RODIČŮ

Ve školním roce 2014/2015 byla zřízena i Rada rodičů, ve které se zvolení zákonní zástupci žáků jednotlivých tříd setkávají vždy při příležitosti třídních schůzek s vedením školy, aby společně prodiskutovali návrhy a připomínky ze strany rodičů.

7 SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY, PARTNERY

Během školního roku spolupracujeme s organizacemi:

Úřad práce – besedy pro žáky vycházejících ročníků, Městský úřad Vsetín- odbor sociálních věcí, spolupráce se sociálními kurátory, oddělení péče o dítě, Město Vsetín – Komise prevence kriminality, PPP Vsetín a Valašské Meziříčí, SPC Zlín, Kroměříž, Poradna AIDS, Probační a mediační služba, OHS, Červený kříž, zdravotnická zařízení - lékaři, psychiatrické ambulance, Centrum KLÍČ – pomoc pro drogově závislé, FOD, Policie ČR - oddělení pro děti a mládež, Odbor školství, mládeže a sportu – Krajský úřad Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně, úzká spolupráce s rodiči v rámci strategie výchovného poradenství a ŠPP, nízkoprahové zařízení ARCHA Vsetín, NO Rubikon Vsetín, Diakonie Vsetín, Krizové a poradenské centrum Zlín.

8 METODICKÉ POMŮCKY, INFORMACE, KONTAKTY

- Žákům jsou průběžně do tříd a na nástěnce výchovného poradce na hlavní chodbě, poskytnuty propagační materiály zaměřené na kariérové poradenství a směřující proti zneužívání návykových látek, zabývající se sexuální prevencí a propagací zdravého životního stylu apod.
- U výchovné poradkyně a školní psycholožky je možno zjistit informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří v oblasti kariérového poradenství, prevence RCH, akutní pomoci působí
- Aktuality a informace a propagační plakáty jsou vyvěšeny na určené nástěnce pro žáky
- Zpětná vazba je formou osobního individuálního kontaktu nebo prostřednictvím schránky důvěry

9 KONZULTAČNÍ HODINY

Konzultační hodiny výchovné poradkyně, metodika prevence rizikového chování a školní psycholožky školní rok 2026/2027

Mgr. Alena SOCHOROVÁ – výchovná poradkyně		
Lichý týden i	pondělí	09:30 – 12:00 hod
Sudý týden	úterý	09:30 – 12:00 hod
	středa	09:30 – 12:00 hod
	čtvrtek	09:30 – 12:00 hod
V naléhavých případech a mimo konzultační hod. jen po předchozí tel. domluvě (tel. 575 755 042, 730 552 065) sochorova.alena@sosvsetin.cz		

Mgr. Libor VAKRČKA – metodik prevence RCH		
Lichý týden	středa	13:30 – 14:30 hod
Sudý týden	středa	13:30 – 14:30 hod
V naléhavých případech a mimo konzultační hodiny jen po předchozí telefonické domluvě (tel. 575 755 042) vakrcka.libor@sosvsetin.cz		

PhDr. Martina Jandorová – školní psycholožka		
Konzultační hodiny pro žáky, rodiče, učitele	pondělí	08:00 – 12:30 hod
	úterý	08:00 – 16:00 hod
	středa	08:00 – 16:00 hod
	čtvrtek	08:00 – 12:30 hod
	pátek	08:00 – 11:00 hod
V naléhavých případech a mimo konzultační hodiny jen po předchozí telefonické domluvě (tel. 739 341 386) e-mail: jandorova.martina@sosvsetin.cz		

10 AKTIVITY A AKCE PRO ŽÁKY

Kulturně výchovné akce dle aktuální nabídky, filmová a divadelní představení, vzdělávací programy a exkurze, účast na soutěžích, sportovní kurzy, adaptační kurz pro 1.ročníky, nabídka sportovního využití, účast na benefičních a nadačních akcích, odborné přednášky, velmi důležitá je koncepčnost a soustavnost vlivu na žáka s výraznou převahou pozitivních motivů, vzorů a aktivit, posilující zdravé způsoby chování a osobní odpovědnost žáků za zdraví, dodržování ustanovené "Úmluvy o právech dítěte" ve smyslu práva dítěte na fyzický, duševní, morální, duchovní a sociálně zdravý rozvoj zajistí podmínky optimálního rozvoje žáků. Ve škole aktivně pracuje několik zájmových kroužků. Jejich seznam je na nástěnce v každé kmenové třídě.

11 CELOROČNÍ HARMONOGRAM SKUPINOVÝCH ČINNOSTÍ

11.1 1. ročníky

Září – Poznejme se – kdo jsme

Žáci se v prvních týdnech účastní třídního Adaptačního kurzu, organizovaného ve spolupráci s partnerskou organizací, kde jsou přítomni také třídní učitelé, učitelé odborného výcviku, výchovný poradce a školní psycholog. Cílem je seznámení se kolektivů zábavnou a nenásilnou formou, podpora vytvoření pozitivních vztahů, urychlení koheze kolektivu v neformálním prostředí. Dalším z cílů je navázání kontaktu mezi žáky a třídním učitelem a také se školním psychologem. Důležitou součástí je pozorování a poznávání jednotlivých žáků i nových kolektivů, které umožňuje vytipovat hned na začátku potenciálně problematické nebo ohrožené třídy či žáky a věnovat jim od začátku zvýšenou pozornost.

Říjen – Jsme různí – přijímáme různorodost

Setkání každé třídy se školním psychologem ve školním prostředí – na pracovišti ŠPP, kde se žáci seznámí s technikou komunitního kruhu, nabídkou služeb školního psychologa, pravidly společné práce na ŠPP a zahrají si psychosociální hry zaměřené na vzájemné poznání, komunikaci.

Hodina je zaměřena na uvědomění si vlivu předsudků a nedostatku informací o druhých na naše postoje a jednání vůči nim. Cílem je zvýšení vzájemné tolerance v kolektivu, objevení různosti osobností a obohacení z ní plynoucí. Zároveň se žáci učí spolu komunikovat, dohodnout se, prezentovat svá stanoviska a argumentovat, vyslechnout si názory druhých.

Listopad - Komunikace - jak si lépe porozumět

Hodina zaměřená na komunikaci, možné zdroje nedorozumění, vliv očekávání, různé interpretace sdělení, verbální a neverbální komunikace, obsahová a vztahová úroveň. Prostřednictvím zážitkových technik poznají, co je potřeba pro dobrou komunikaci, zkusí si aktivní naslouchání. Pochopí rozdíly mezi různými typy komunikace, dozví se, co vše má na komunikaci vliv.

Prosinec - Vztahy ve třídě – posilování pozitivních vazeb v kolektivu

Komunikační techniky zaměřené na posilování pozitivních vazeb ve třídě. Naladění na pozitivní způsoby komunikace ve třídě založené na přátelském a respektujícím prostředí. Zvyšování pocitu sounáležitosti na základě herních technik - jak působím na druhé, jak mě vidí okolí.

Leden - Jaká jsme třída I. – sběr dat

Cílem hodiny je diagnostikovat sociální klima třídy, a to jednak prostřednictvím Psychodiagnostického dotazníku B3, ale i dalšími herními pohybovými technikami. Cílem je získat obraz o skupinové dynamice třídy, potenciálně rizikových žácích z pohledu šikany nebo vylovení z kolektivu. Další část se věnuje vlivu skupiny (v tomto případě školní třídy) na její členy. Diskuze o aktuální situaci v jejich třídě.

Únor - Jaká jsme třída II. – vyhodnocení dotazníků

Sdělení výsledků psychodiagnostiky, jejich porovnání s očekáváními třídy, diskuze o výsledcích, na závěr techniky zaměřené na zvýšení koheze třídy. Výsledky psychodiagnostiky jsou formou písemné zprávy předány i třídnímu učiteli.

Březen - Prevence šikany – jak ji rozpoznat

Co je šikana, jak ji poznat, rozdíl mezi šikanou, nevhodným chováním a škádlením. Když se šikana objeví, co můžeme dělat, jak pomoci spolužákům nebo kamarádům.

Duben - Efektivní učení – metoda 5 P

Seznámení se zásadami efektivního učení metodou pět P i s metodou myšlenkových map. Na základě krátkého testu žáci poznají svůj učební styl, a tím odhalí, jak se efektivněji učit. Dozví se více o stresu a propojení tělesného a duševního i o možnostech relaxace a odrea-gování.

Květen - Řekni drogám ne – prevence

Hodina věnovaná protidrogové prevenci – proč jsou drogy lákavé, jak vzniká závislost, jednotlivé druhy drog a jejich účinky, možnosti pomoci a léčby závislým.

Červen - Jaký byl tento školní rok – dotazníková šetření

Cílem je pomocí dotazníkových a kresebných metod zjistit postoj ke škole, co vidí jako pozitivní a negativní stránky školy. Dále se hodnotí celoroční spolupráce se školní psychologou, celkový průběh školního roku z pohledu každého jednotlivce.

11.2 2. ročníky

Říjen – listopad - Zase spolu

Herní techniky zaměřené na stmelení kolektivu a posílení pozitivních vazeb. Důraz je kladen na udržení pozitivní atmosféry ve třídě a také jako prevence výskytu rizikového chování.

Březen - Prevence šikany – jak ji rozpoznat

Co je šikana, jak ji poznat, rozdíl mezi šikanou, nevhodným chováním a škádlením. Když se šikana objeví, co můžeme dělat, jak pomoci spolužákům nebo kamarádům.

Duben – květen - Partnerské vztahy

Zážitkové techniky zaměřené na uvědomění si důležitých hodnot v partnerských vztazích, rozdíly v očekáváních žen a mužů, potenciálně rizikovní partneři, vhodný výběr partnera, řešení konfliktů.

11.3 3. a 4. ročníky

Listopad – prosinec - Dopravní psychologie - prevence rizikového chování

Hodina zaměřená na seznámení s psychologickými souvislostmi řízení a proměnnými ovlivňujícími rizikové chování na cestách, zaměření především na mladé a začínající řidiče.

Prosinec – leden - Efektivní učení

Hodina věnovaná tomu, jak se učit, jak se nejlépe připravit na zkoušky, jak rozložit učivo, učební styly, myšlenkové mapy. Připraví si vlastní plán učení a vytvoří myšlenkovou mapu. Jak zvládnout trému.

Leden – únor - Kariérové poradenství – kam dál

Hodina věnovaná podpoře sebepoznání v pracovní oblasti – mé silné a slabé stránky, ujasnění cílů po skončení školy, jednotlivých kroků k naplnění těchto cílů, možnosti uplatnění, zpětná vazba od spolužáků, rizika, možnosti v dnešní době.

Únor – březen - Kariérové poradenství - pohovor

Hodina věnovaná přípravě na pracovní pohovor z pohledu psychologie – pohled očima zaměstnavatele na žadatele, jak se připravit, první dojem. Žáci si zkusí odpovídat na reálné otázky z pracovních pohovorů a dostanou zpětnou vazbu, jak odpovědi korigovat.

12 PROGRAMY ÚSPĚŠNĚ FUNGUJÍCÍ

12.1 Projekt pro romské žáky

MŠMT každoročně vyhlašuje dotační program „**PODPORA SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH ROMSKÝCH ŽÁKŮ STŘEDNÍCH ŠKOL**“, který administrativně převzalo od Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity. V případě zájmu ze strany zákonných zástupců o dotace, bude škola žádat na základě výzvy

Cíl – podpora vzdělávání romských žáků a studentů, jež jsou občany ČR a jejichž rodinám způsobují náklady spojené s odborným vzděláním značné potíže + možnost doučování a podpory žáků přímo ve škole pedagogickým pracovníkem.

12.2 Další programy

ŠKOLA SOBĚ

Program – do tohoto programu jsou zapojeni žáci všech ročníků a oborů, využívá se dovednost a nápaditost žáků, jejich talent a smysl pro estetiku. Velmi důležitá je koncepčnost a soustavný vliv na žáka s převahou pozitivních motivů. Vytváří se tak osobní odpovědnost za vykonanou práci. Žáci v rámci odborného výcviku zajišťují opravy a údržbu budov školy, výrobu učebních pomůcek, výzdobu školy včetně relaxačních prostorů.

Cíl – vzájemná spolupráce a tolerance, učít žáky vztahu k práci, dokázat ohodnotit práci druhých, respektování názoru druhých, vytváření vlastního úsudku, posílit sebedůvěru, podpora talentu žáků.

Vedoucí programu jsou: učitelé odborného výcviku

Poznejte naši školu

Program – úkolem je naučit žáky podílet se na prezentaci školy svou prací a tak přispět k dobrému jménu naší školy. Žáci zajišťují rauty pro slavnostní příležitosti, svatební tabule, pečení vánočního cukroví a cukrářských výrobků na objednávku, výrobky žáků prezentují školu na akcích pořádaných např. MěÚ Vsetín, KU Zlín. Žáci poskytují na zakázku veškeré odborné řemeslné práce oboru zedník, tesař, truhlář, instalatér, elektrikář, opravář zemědělských strojů, opravářské práce a automechanik.

Cíl – vytvoření pocitu sounáležitosti, získání sebedůvěry, podílet se na týmové práci, výchova k toleranci, posílit vzájemné vztahy, práce ve skupinách, naučit se zvládat různé problémy a konflikty.

Vedoucí programu jsou: všichni pedagogičtí pracovníci

Výchova k etice

Program – návštěva kina, divadla, výstav a exkurzí, účast na soutěžích, účast na dobročinných sbírkách a akcích

Cíl – podpora vztahu mladých lidí ke kultuře a literárním dílům, ze kterých lze čerpat moudro a zkušenosti pro život. Naučit se dívat na krásné a příjemné věci, které mohou ovlivnit jejich způsob myšlení a názory, rozpoznat špatné od dobrého, vytvářet pohodu, vyrovnanost, atmosféru vzájemného porozumění a respektu nejen pro sebe, ale i pro své okolí

Vedoucí programu jsou: všichni pedagogičtí pracovníci

Vzdělávání dospělých

Program – účast na školeních a přednáškách dle aktuální nabídky.

Cíl – pomáhá při řešení pedagogických a psychologických otázek a problémů, umožní profesionální orientaci žáků při rozhodování o volbě povolání a další vzdělávací dráze. Umožní komplexní péči o zdravý psychický a sociální vývoj žáků a rozvíjení jejich osobnosti, včasné odhalování poruch učení a chování, správná právní a etická výchova, postoje, hodnoty a způsoby chování, zájem o potřeby žáků, pozornost rizikovým skupinám, poskytnout rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů, vzájemná tolerance a porozumění žák – učitel a učitel – žák.

Vedoucí programu j: ZŘ pro TV a PV

13 DÍLČÍ A CELKOVÁ EVALUACE

- pololetní vyhodnocení plánu práce výchovné poradkyně, metodika prevence RCH, školního psychologa a pedagogických pracovníků
- vyhodnocení MPP za školní rok 2025/2026
- vyhodnocení programu EVVO za školní rok 2025/2026
- vyhodnocení práce školního poradenského pracoviště za školní rok 2025/2026

13.1 Podrobné zpracování strategie výchovného poradenství do celoročního plánu

- Příloha č.V.

ZÁVĚR

Poradenské služby obecně jsou jednou z cest, jak pomáhat žákům naplňovat jejich potřeby, překonávat jejich problémy, objasňovat jejich osobní cíle i porozumět tomu, jak jich dosahovat. Důležitou součástí je i přesvědčení, že je to sám žák, který má zpravidla také nejlepší zdroje k řešení svých problémů. Výchovná poradkyně by pak měla vytvářet vztah, který umožňuje žákovi hledat a nalézt své vlastní odpovědi na danou situaci.

Kariérové poradenství směřuje k aktivizaci potenciálu žáka, jeho zdrojů a možností k řešení potřeb, situací a výzev, s nimiž se v průběhu svého pracovního života může setkávat.

Smyslem kariérového poradenství a úkolem výchovné poradkyně je usnadnit žákovi jeho rozhodování o své budoucí vzdělávací a profesní dráze a v návaznosti na to o volbě vzdělávacích a profesních příležitostí, a to na základě vyhodnocování svých cílů, zájmů a předpokladů na straně jedné a kariérovými informacemi (tedy informacemi ze světa vzdělávání a práce) na straně druhé.

Cílem sociálního poradenství je podpora žáků, rodičů i pedagogů při komunikaci v náročných situacích a řešení vztahových potíží, zajišťovat podporu a rovný přístup ke vzdělávání jednotlivým žákům. Všichni pedagogičtí pracovníci by měli být schopni vybavit žáky potřebnými informacemi, jak se vyrovnat s náročnými životními situacemi, jak řešit konflikt, zvýšit odolnost žáků vůči rizikovým jevům, snížit riziko a vliv, které narušují zdravý osobní a sociální vývoj, vychovávat k toleranci a zdravému životnímu stylu.

Mgr. Alena Sochorová – výchovná, kariérová a sociální poradkyně

Mgr. Libor Vagrčka – metodik prevence RCH

PhDr. Martina Jandorová – školní psycholožka

Schválil:

Mgr. Marek Wandrol

ředitel školy

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výchové poradenství a prevence na škole – Organizační schéma

Příloha P II: Informace pro kariérové poradenství

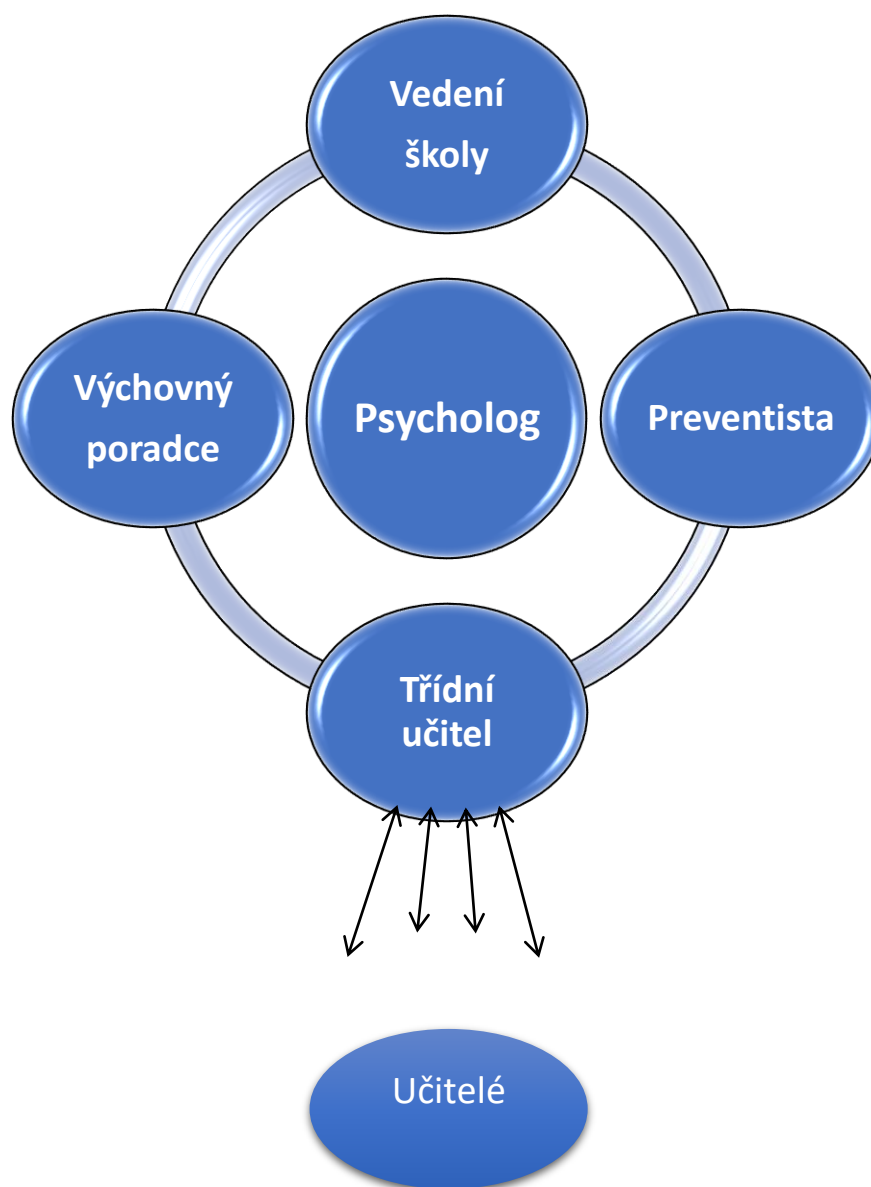
Příloha P III: O co se jedná v kariérovém rozhodování

Příloha P IV: Plán práce VP, metodika prevence RCH a školního poradenského pracoviště
na školní rok 2026/2027

Příloha P V: Začlenění strategie ŠPS do ŠVP

Příloha P I: ŠKOLNÍ PORADENSKÉ SLUŽBY VE ŠKOLE

Organizační a obsahové schéma

Výchovná poradkyně, zástupkyně ředitele pro výchovnou činnost Sekundární prevence	Spolupráce na úrovni	Školní metodik prevence Primární prevence
- seznamuje s úkoly výchovného poradenství - akce a agenda profiorentace, přihlášky - přednášky pro rodiče, žáky, učitele - péče o problémové žáky se závažnými přestupky (záškoláctví) - zařazení žáka do speciální péče, školní zařízení	Vedení školy	- seznamuje s úkoly prevence (minimální preventivní programy školy) - přednášky pro rod., žáky, uč. - péče o problémové třídy (šikana) - účast tříd na preventivních akcích
- depistáž žáků s podpůrnými opatřeními - péče o tyto žáky (rodiny) - sledování péče o talenty - konzultace, žádosti o odborné vyšetření - kariérové poradenství	Třídní učitelé	- navrhne PP pro jednotlivé roč. - koordinuje jeho plnění v rámci osnov i mimo ně - vzdělávání v oblasti rizikového chování - spolupráce na analýze výchovných výsledků
- individuální poradenství při řešení problémů - informační servis - zprostředkovává další odborné služby - sleduje efektivnost navržených opatření	Žáci - rodiče	- sleduje možnosti volnočasových aktivit - vyhodnocuje účinnost PP
- PPP (metodik VP) - PPP (jednotliví pracovníci) - oddělení péče o dítě OkÚ - oddělení soc. prevence OkÚ - IPS ÚP - ostatní (lékaři)	Instituce	- PPP (metodik PP) - okresní metodik prevence - oddělení prevence OkÚ - OHS - ostatní (nestátní zařízení)

Příloha P II: INFORMACE PRO KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Z obsahového hlediska lze informace pro kariérové rozhodování rozdělit do těchto skupin:

- informace o sféře vzdělávání
- informace o školním vzdělávání
- informace o dalším profesním vzdělávání (vzdělávání dospělých)
- informace o sféře práce

Informace o školním vzdělávání lze rozdělit do dvou hlavních typů:

- informace o učebních a studijních oborech (náročnost studia, hlavní vyučovací předměty, způsoby závěrečných zkoušek a ukončení studia, případné zdravotní požadavky, pro která povolání obor připravuje, možnosti uplatnění absolventů aj.),
- informace o školách a jejich vzdělávací nabídce (které obory škola otevírá, přijímací požadavky, školné, kontaktní údaje na školu aj.).

V praxi bývají oba tyto druhy informací zpravidla zkombinovány, jeden z nich však většinou bývá určující pro způsob vyhledávání – v některých případech se vyhledává podle oborů a k nim se pak přiřazují informace o školách, které vybraný obor vyučují. V jiných případech se vyhledává podle školy (tj. podle názvu školy nebo častěji podle obcí či regionů) a u jednotlivých škol jsou pak uvedeny obory, které jsou zde vyučovány. Každému přitom může vyhovovat jiný z těchto způsobů výběrů – zatímco ten první upřednostňuje obsahové hledisko (obor), ten druhý lokalitu, příp. specifikum školy.

Informace o dalším vzdělávání lze opět rozdělit na informace o vlastních kurzech (cíle, obsah, metody, termíny, místo, cena, cílová skupina) a na informace o vzdělávacích firmách. Obecně ale zatím platí, že informace o dalším vzdělávání jsou spíš kusé, že dosud neexistuje datově naplněný komplexní informační systém o dalším vzdělávání.

Informace o sféře práce lze rozdělit do tří hlavních typů:

- informace o vlastním obsahu práce a dalších aspektech práce, většinou vztažené k jednotlivým povoláním (pracovní činnosti, pracoviště, požadavky na pracovníka, mzdové relace apod.),

- informace o nabídce pracovních míst (volná místa v úřadech práce, inzeráty, internetové servery, nabídky personálních agentur apod.),
- informace o stavu, vývoji, trendech, příp. prognózách trhu práce.

Kromě obsahového hlediska můžeme informace členit podle formálního hlediska, tj. podle formy příslušných informací. Zde lze rozlišit tyto hlavní skupiny informací:

- tištěné publikace,
- počítačové programy,
- internetové zdroje,
- filmy a další audiovizuální média.

Podle čeho volit povolání nebo alespoň základní profesní orientaci:

- Při rozhodování o budoucím povolání je třeba zvažovat na jedné straně charakteristické znaky povolání (např. obsah práce, pracovní prostředky, pracoviště, mzdové podmínky, možnosti kariéry, kvalifikační a zdravotní požadavky) a na druhé straně zájmy a předpoklady (zejména schopnosti, vlastnosti, zdravotní stav). Pokud v těchto zájmech a předpokladech nemá žák dosud jasno, má možnost využít služeb odborných pracovišť, která ho za tímto účelem otestují.
- Rozbor schopností a vlastností člověka z hlediska toho, pro jaká povolání by se nejlépe hodil, provádí tzv. Integrovaný systém typových pozic (ISTP), který je na internetu na adrese www.istp.cz, v části nazvané „Analýza individuálního potenciálu“. Zde se může každý zkusit otestovat sám.
- Jak pracovat s kariérním portfoliem – www.karierniportfolio.cz – volně dostupná webová aplikace
- Není vždy účelné vybrat si hned za každou cenu konkrétní povolání. Důležité je, aby si žáci uvědomili, které znaky práce jsou pro ně důležité, které profesní oblasti by mohly být pro ně vhodné, čím se vyznačují, jaké jsou v nich možnosti uplatnění, jaké vzdělání k nim vede (po absolvování většiny oborů bývá širší možnost uplatnění než pouze v jednom povolání). Před definitivním rozhodnutím je třeba si prohlédnout si co nejvíce informací a svou volbu si důkladně promyslet a prodiskutovat se svými nejbližšími.

Jaký je obsah práce v jednotlivých povoláních:

- Pokud se na obrazovce programu Průvodce světem povolání podle výše uvedeného textu objeví výčet povolání, stačí na kterékoliv povolání kliknout a objeví se obrazovka s popisem příslušného povolání, který informuje o hlavních pracovních činnostech, pracovních prostředcích, pracovním prostředí a požadavcích na pracovníka. Také jsou zde u většiny povolání fotografie hlavních pracovních činností.
- Podrobné popisy povolání lze najít v regálech IPS. Jsou zde obdobné informace jako v programu Průvodce světem povolání, ale podrobněji rozvedené. Dalšími tištěnými informacemi o jednotlivých povoláních jsou letáky povolání.
- Pokud si někdo chce práci v některém povolání shlédnout přímo „v akci“, jsou pro něho v IPS k dispozici cca 10 až 12 minutové videoklipy, které ho seznámí s hlavními pracovními činnostmi tak, jak probíhají přímo v pracovním prostředí a umožní mu tak udělat si představu o "atmosféře" pracoviště. Současně zde vyslechne informace o aspektech daného povolání, které kamerou nelze zachytit. Několik filmů je též zpracováno pro celé skupiny povolání.
- Nejpodrobnější a nejucelenější informace o obsahu jednotlivých povolání jsou v již zmíněném Integrovaném systému typových pozic, který je volně přístupný na internetu na adrese www.istp.cz. Jednotlivá povolání jsou zde ještě dále podrobněji členěna na takzvané typové pozice.

Jaké jsou požadavky na pracovníky, aby mohli vykonávat jednotlivá povolání:

- Různá práce staví různé požadavky na vlastnosti, schopnosti, zdravotní a tělesný stav člověka. Například obchodník musí umět jednat s lidmi, manažer si zjednat autoritu, pečovatelka musí být trpělivá, řidič pohotový, pokrývač nesmí trpět závratěmi, učitel nemůže mít vadu řeči apod.
- Informace o těchto požadavcích jsou v Programu průvodce světem povolání v popisech jednotlivých povolání, v tištěných popisech povolání v regálech IPS, hovoří se o nich i ve videoklipech o povoláních v IPS. Nejpodrobněji jsou rozvedené v Integrovaném systému typových pozic v takzvané kartotéce typových pozic.

Jaký stupeň vzdělání a jaké obory vzdělání vedou k jednotlivým povoláním:

- Pro výkon některých povolání je třeba vysokoškolské vzdělání, pro jiná stačí maturita, jindy je třeba výuční list. Někdy je obor vzdělání striktně předepsán, jindy je v tomto směru značná volnost, v řadě případů je zákonem předepsán nějaký kurs (např. pro obsluhu různých strojů).
- Podrobné informace o požadavcích na vzdělání podává především ISTP v kartotéce typových pozic ve složce kvalifikační požadavky. Vždy je uveden optimální obor vzdělání i další vhodné a přípustné obory i případné kursy, které je třeba absolvovat po absolvování školy. Také tu jsou uvedené požadavky na případné jazykové a další speciální znalosti, na řidičský průkaz apod.

Na jakých školách jsou tyto obory vyučovány, kde lze najít podrobnosti o studiu:

Pro výběr ze vzdělávací nabídky je k dispozici poměrně hodně informačních zdrojů, jak v tištěné, tak v počítačové formě.

Tištěné informační zdroje

- Informační příručky Kam na školu, atlas školství, publikace programu SET, regionální příručky úřadů práce, další různé regionální příručky vydávané různými firmami a institucemi, statistické ročenky školství, propagační letáky a brožurky vydávané některými školami.

Počítačové informační zdroje

- Vzdělávací nabídka na webových stránkách NÚOV, síť škol a školských zařízení, databáze středních škol vycházející z každoročních sběrů dat organizovanými úřady práce.
- Vzdělávací nabídka škol v Informačním systému mládeže na stránkách Informačního centra pro děti a mládež (www.icm.cz).
- Různé webové servery s databázemi škol (např. www.scio.cz, www.vzdelani.cz, ...)
- Webové stránky jednotlivých škol soustředěné v různých internetových vyhledávacích (např. sekce vzdělávání na www.seznam.cz).

Potřebné informace pro SŠ:

Co je třeba zjistit?

- V jakých typech škol lze dále pokračovat ve studiu?

- Které studijní obory nejvhodněji navazují na dosavadní absolvované studium?
- Je možné studovat i v oborech z jiných profesních oblastí, než bylo dosavadní studium?
- Podle čeho se rozhodovat, chce-li student svou dosavadní profesní orientaci změnit?
- Jaká povolání lze po absolvování těchto oborů vykonávat?
- Na jakých školách jsou tyto obory vyučovány? Kde se dají najít podrobnosti o studiu?
- Jak postupovat při hledání zaměstnání?

V jakých typech škol lze dále pokračovat ve studiu:

Je možné studovat na vyšších odborných školách (většinou 3leté studium) nebo na vysokých školách. Na vysokých školách lze studovat buď bakalářské studium (většinou 3leté) posléze magisterské studium (většinou 2leté).

Které studijní obory nejvhodněji navazují na mé dosavadní studium

Komu vyhovuje dosavadní odborné zaměření a chce využít své znalosti a dovednosti, může pokračovat ve studiu ve stejné skupině oborů, v jaké byl jeho dosavadní obor. Rozdělení oborů podle těchto skupin a podle typů studia (vyšší, bakalářské, magisterské) lze najít v internetové databázi na webových stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání na adrese www.uiv.cz. Pro každý obor jsou uvedeny také školy, kde je tento obor vyučován.

Rovněž je možné využít Integrovaný systém typových pozic, který je na internetu na adrese www.istp.cz. V části nazvané analýza individuálního potenciálu je třeba se zařadit jako klient, který si chce zvýšit svou kvalifikaci. Také je zde možné zadávat případné další znalosti a dovednosti (např. jazykové, řidičský průkaz apod.). Výsledkem bude výčet vhodných povolání (v systému se nazývají typové pozice) a u každého je uveden i potřebný obor vzdělání.

Je možné studovat i v oborech z jiných profesních oblastí, než bylo dosavadní studium?

Po složení maturity lze teoreticky studovat všechny obory vyšších a vysokých škol; samozřejmě při úspěšném přijímacím řízení. Vycházet se opět dá ze zmíněné databáze na stránkách Ústavu pro informace ve vzdělávání na adrese www.istp.cz.

Pokud někdo chce svou dosavadní profesní orientaci výrazněji změnit, bylo je samozřejmě vhodné novou orientaci pečlivě zvážit.

Podle čeho se rozhodovat, chce-li student svou dosavadní profesní orientaci změnit:

Při rozhodování o své budoucí profesní orientaci je třeba zvažovat na jedné straně charakteristické znaky práce (např. obsah práce, pracovní prostředky, pracoviště, mzdové podmínky,

možnosti kariéry, kvalifikační a zdravotní požadavky) a na druhé straně své zájmy a předpoklady (zejména schopnosti, vlastnosti, zdravotní stav).

V úřadech práce a v pedagogicko-psychologických poradnách jsou poradci a psychologové, kteří mají k dispozici různé psychodiagnostické testy, pomocí kterých se zjišťuje, pro které profesní směry a pro které studium má člověk žádoucí schopnosti a vlastnosti.

Rozbor schopností a vlastností člověka z hlediska toho, pro jaká povolání by se nejlépe hodil, provádí i již zmíněný Integrovaný systém typových pozic, opět v části nazvané „Analýza individuálního potenciálu“. Zde se může každý zkusit otestovat sám.

Vhodným prostředkem pro volbu povolání je program Průvodce světem povolání, který je provozován v Informačních a poradenských střediskách (IPS) úřadů práce, na školách, i je možné si jej zakoupit. V základní nabídce programu v části nazvané „Pro dosud nerozhodnuté“ je test zkoumající zájmy žáka o různé druhy činností, jehož výsledkem je pořadí povolání, která by se pro žáka měla hodit nejlépe. Kromě toho je v této části programu možnost vybírat si povolání také podle vztahu k jednotlivým vyučovacím předmětům a podle obléčení, které by si kdo v povolání představoval. Také lze přejít do části programu nazvané „Pro částečně rozhodnuté“ a zde si vybírat podle jednotlivých charakteristických znaků povolání, tj. podle charakteru pracovních činností, podle předmětu (objektu) práce, podle druhu pracoviště.

Jak postupovat při hledání zaměstnání:

Stará pravda říká, že nejlepší zaměstnání se obvykle sežene ze známosti. Koho toto štěstí nepotká, musí hledat zaměstnání „standardními“ postupy, tj. zejména:

- Prostřednictvím inzerátů (nejlépe přílohách periodik zaměřených na nabídku zaměstnání).
- Prostřednictvím personálních agentur.
- Prostřednictvím internetu. Možnost přímého vstupu do poměrně velkého počtu internetových serverů s nabídkou zaměstnání je na internetové adrese našeho projektu www.startnatrhprace.cz
- Prostřednictvím úřadu práce. Základní informaci lze získat ze seznamů volných pracovních míst vyvěšovaných zpravidla na chodbách úřadů práce. Jsou seřazené buď podle abecedy nebo podle klasifikace zaměstnání (pro maturanty přicházejí nejspíš v úvahu zaměstnání, jejichž kód začíná číslicemi 3 a 4). Podrobnější informace podají v úřadu práce zprostředkovatelé zaměstnání, kteří jsou v kontaktu se všemi významnými podniky

a firmami v okolí. Komu se nebude dařit získat zaměstnání, může se u nich zaevidovat, a oni se mu budou snažit vhodné zaměstnání přímo zprostředkovat. Čerstvým absolventům škol může úřad práce pomoci při získání absolventských míst, která jsou zaměstnavatelům finančně dotována.

Příloha P III: O CO SE JEDNÁ V KARIÉROVÉM ROZHODOVÁNÍ

Smyslem kariérového poradenství i vzdělávání by mělo být usnadnit klientovi (žákovi, studentovi) jeho rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci. Pomoc či podpora, kterou by měl stát nabídnout mladému člověku při jeho rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci by měla mít tři základní úrovně: informacemi, poradenstvím, výchovou a vzděláváním. Tyto tři úrovně by měly tvořit ucelený a propojený systém. Jednorázový akt volby povolání (často spíše jen volby vzdělání) by měl přerůst v dlouhodobý proces profesní orientace.

Obecně lze říci, že při každém takovém rozhodování jde v zásadě o analýzu vazeb mezi dvěma následujícími oblastmi:

- "potenciál" světa práce (v nejširším slova smyslu, tedy včetně sféry vzdělávání)
- "potenciál" jednotlivce

"POTENCIÁL" SVĚTA PRÁCE lze charakterizovat jednak informacemi popisujícími přímo obsah práce (pracovní činnosti, pracovní objekty, pracovní prostředky, pracovní prostředí), dále informacemi charakterizujícími zejména možnosti a podmínky uplatnění (poptávka na trhu práce, mzda, pracovní doba, složení pracovního kolektivu, možnosti kariéry, možnosti podnikat, možnosti odborného růstu, společenská prestiž apod.) a konečně informacemi charakterizujícími vzdělávací nabídku (obsah příslušných vzdělávacích programů, profil jejich absolventa, výstupní certifikáty, podmínky přijetí ke studiu, forma, délka a cena studia, údaje o vzdělávací instituci apod.).

"POTENCIÁL" JEDNOTLIVCE lze charakterizovat jeho specifickými rysy osobnosti, k nimž v průběhu pracovního života přibývá kvalifikační potenciál. Rysy osobnosti jsou chápány především zájmy, vrozené schopnosti, povahové vlastnosti, tělesné předpoklady, zdravotní stav. Kvalifikačním potenciálem jsou chápány odborné znalosti a dovednosti, formálně vyjádřené především stupněm a oborem dosaženého vzdělání, absolvovanými kursy a zkouškami, dosavadní praxí, stážemi apod.

Vzhledem k nesmírné složitosti obou srovnávaných „potenciálů“, je nutné, aby se nejednalo o jednorázový akt, ale o proces, v němž se klient oběma „potenciály“ postupně prokousává, jsou mu představovány postupně ve stále konkrétnější formě, stává se pro své rozhodování postupně stále více kompetentní, tak, aby konečné rozhodnutí provedl - byť na základě poradenské pomoci - s plnou zodpovědností on sám. K tomu by měla pomoci především „výchova k volbě povolání“ (na ZŠ) a „úvod do světa práce“ (na SŠ).

Posuzování souladu charakteristických znaků práce s charakteristickými rysy člověka je ideální způsob volby profesní orientace. V praxi ale na rozhodování každého mladého člověka působí řada různých vlivů. Jsou to například:

- přání rodičů („Chci mít syna advokáta“),
- příklady kamarádů („Honza dělá krupiéra a je v balíku“),
- mediální vzory („Chci být jako herečka X.Y.“).

K takovýmto vlivům je třeba se stavět velmi obezřetně a pokud se objeví, tak o to zodpovědněji provést sebehodnocení a posoudit jej z hlediska charakteristických znaků příslušné práce. A k tomu je nutné se o této práci něco dozvědět. A to nejen z té dobré stránky ale i z té horší stránky, o které se možná tolik neví. A také o požadavcích, které je třeba splňovat, aby člověk v daném povolání dosáhl alespoň určitého úspěchu.

To ovšem neznamená, že vlivy okolí musí být pouze negativní. Naopak – nejvíce se o určité práci dozvíme od někoho, kdo ji přímo vykonává. Musíme ale vědět, že je to člověk, který se pouze nevychloubá, a kterému je možné důvěřovat. Je užitečné a osvědčené pořádat ve škole besedy např. s bývalými absolventy školy.

S těmito vlivy souvisejí také další kritéria, která vstupují do rozhodovacího procesu, a sice určité celkové orientace mladého člověka. Např. zda chce dosáhnout vysokoškolského vzdělání nebo jestli naopak dává přednost profesní dráze vyučeného pracovníka, jestli v jeho představách dominuje úspěch v práci, kterému je ochotný obětovat volný čas, nebo jestli by rád dělal práci, která by mu umožňovala nerušeně se věnovat rodině, a mít dostatek volného času, jestli chce hlavně klidný a pohodový život, nebo jestli je připraven porvat se životem, jestli jsou pro něj prioritní vydělávané peníze, nebo jestli je připraveni žít skromným životem, jestli mu záleží na tom, aby ho druzí obdivovali, nebo jestli se raději stahuje do ústraní.

Z uvedeného vyplývá jeden ze základních požadavků na kariérové poradenství ve školství: součinnost a vzájemná návaznost výchovně vzdělávacího procesu s procesem informačně poradenským. Má-li být kariérové poradenství ve školství skutečně účinným systémem podpory kariérového rozhodování, musí v sobě zahrnovat dvě neoddělitelné složky – složku výchovně vzdělávací a složku informačně poradenskou.

Příloha P IV: PLÁN PRÁCE VÝCHOVNÉ PORADKYNĚ, METODIKA PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ A ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH SLUŽEB NA ŠKOLNÍ ROK 2026/2027

V prostředí školy tráví žáci velkou část dne, proto je velmi důležité, aby se dokázali vyrovnat se zátěží, kterou školní povinnosti přinášejí a naučili se vycházet se spolužáky.

Cílem výchovné poradkyně a všech pedagogů je snaha snížení rizika a vlivů, které narušují zdravý vývoj mladého člověka.

Výchova mládeže ve škole má ukázat směr ke zdravému životnímu stylu a posílit sebedůvěru. Působení na naše žáky není zaměřeno pouze na předávání informací a prevenci, ale zahrnuje rovněž vzdělávání o potížích, které mohou nastat. Proto jsme působení neomezili jen do rámce jednoho předmětu, ale zahrnuli jsme je do všech oblastí výchovně vzdělávacích programů. ŠPS budou poskytovat žákům, rodičům a učitelům komplexní poradenskou podporu.

Poradenské činnosti

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:
 - koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství, kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
 - základní skupinová šetření k volbě povolání, administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
 - individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem),
 - spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (poradna, centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
 - zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích úřadů práce a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek.

2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
3. Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (vstupní a průběžné) a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
4. Příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
5. Poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

Metodické a informační činnosti

- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence.
- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
- Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Příloha P V: ZAČLENĚNÍ STRATEGIE ŠKOLNÍCH PORADENSKÝCH SLUŽEB DO ŠKOLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

Do školního vzdělávacího programu vydaného ředitelem školy je začleněna problematika strategie výchovného poradenství u žáků tak, aby se stala přirozenou součástí školních osnov a výuky jednotlivých předmětů a nebyla pojmána jako nadstandardní aktivita školy.

Každý pedagogický pracovník dbá, aby strategie výchovného poradenství a prevence rizikového chování u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech vzdělávacího procesu:

- oblast kariérového rozhodování,
- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity),
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence),
- oblast přírodovědná (biologie člověka, fyziologie, chemie),
- oblast rodinné a občanské výchovy,
- oblast sociálně-právní.

Strategie výchovného poradenství:

- je dlouhodobým programem školy,
- je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů,
- vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu,
- jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle,
- je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována,
- se přizpůsobuje kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí,
- oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikového chování,
- zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí,
- má dlouhotrvající výsledky,
- pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin při ochraně jejich lidských práv,

- podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti,
- chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity).

Příklady aktivit ve vybraných vyučovacích předmětech:
--

Občanská nauka, nauka o společnosti:

životní postoje a hodnotová orientace, trvale udržitelný rozvoj učení a celoživotní vzdělávání, multikulturní soužití, rasismus, xenofobie, agrese, šikanování, tolerance, zdravý životní styl, náboženský fundamentalismus, řešení krizových situací, prevence rizikového chování, základní lidská práva

Český jazyk a literatura, dějepis:

světová i česká literatura nabízí množství děl, které s tímto tématem úzce souvisí, výchova k pocitu příslušnosti ke svému národu, k evropanství

Anglický, německý jazyk:

konverzace na téma volný čas a jeho využití, sporty a koníčky, zdraví a nemoci, vyhledávání informací na internetu

Tělesná výchova:

význam pohybu a sportu pro zdravý život, zvyšování odolnosti žáků vůči zátěži, posilování, vliv návykových látek na zdravotní stav a výkonnost člověka

Biologie a ekologie:

nervová soustava, drogy a jejich působení na organismus, antikoncepce, pohlavní choroby

Právní nauka, právo:

lidská a občanská práva, právní normy – trestní, rodinné, pracovní právo, občanské soudní řízení, kriminalita mladistvých

Kromě tradičních výchovně vzdělávacích metod budou při výuce využívány:

- metody aktivního sociálního učení - komunikace, řešení konfliktů, psychosociální hry
- řízená diskuse o různých společenských problémech

- individuální přístup k žákům
- besedy, přednášky s odborníky, odborné exkurze
- samostatná práce – vyhledávání informací v odborné literatuře, tisku, na internetu
- osobnostní a dramatická výchova – sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání nabízené drogy

Zpracovali:

Mgr. Alena Sochorová, zástupkyně ředitele pro výchovnou činnost

Mgr. Libor Vagrčka, metodik prevence RCH